

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Број: 01-011-235/01.
Сарајево, 17. маја 2001.

ЗАПИСНИК

са 8. сједнице Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине,
одржане 17. маја 2001. године

Осма сједница Представничког дома почела је с радом у 11,45 часова. Предсједавао је др Сеад Авдић, предсједавајући Дома.

Сједници је присуствовало 36 посланика. Одсуствовали су посланици Осман Брка, Бранислав Лолић, те посланици ХДЗ-а Мирко Баковић, Миро Грабовац – Титан, Зденко Вукић и Марко Амиджић.

Почетку сједнице, као гости, присуствовали су предсједавајући и чланови Предсједништва Босне и Херцеговине, предсједавајући Савјета министара, министар цивилних послова и комуникација, министар иностраних послова, министар за европске интеграције, министар спољне трговине и економских односа, министар за људска права и избјеглице, као и змајеници министара. Међутим, при крају сједнице присуствовао је само министар цивилних послова и комуникација.

Осмој сједници присуствовали су представници међународних организација: Диетер Волтманн, вршилац дужности шефа мисије ОСЦЕ-а, Тора Валакар, представник ОХР-а, Даглас Јонхс, представник Америчке амбасаде, Соња Мосер Старацх, представник Савјета Европе за БиХ и Хелен Баккер, политички савјетник ОХР-а.

Посебан гост на почетку 8. сједнице био је господин Ласло Сурјан, репортер Савјета Европе за Босну и Херцеговину.

Предсједавајући Авдић, пошто је отворио сједницу, поздравио је све присутне посланике и госте. Посебно је поздравио г. Ласла Сурјана и захвалио му се на напорима које, као репортер Савјета Европе за Босну и Херцеговину, чини у циљу да би БиХ постала члан Савјета Европе. Затим је замолио господина Сурјана да се обрати Представничком дому.

Господин Ласло Сурјан на почетку свога излагања рекао је да му је велика част да говори посланицима овог Дома и захвалио се предсједавајућем што му је то омогућио.

Поред осталог, господин Сурјан је напоменуо да су посланици у врло специфичној и уникатној позицији. Представници у парламентарним кућама увијек имају импресију да су они ти који праве историју, али да је то ријеткост. Рекао је да представници БиХ у овом тренутку не могу учинити ништа друго него својим поступцима утицати на историју своје земље. Сада су у позицији да изграде једну независну државу, једну државу која ће бити унија различитих религија, различитих етничких припадности. “Послије страшног искуства рата који је БиХ

имала, ви сте сада у позицији да изградите једно друштво које ће служити, нпр. читавој Европи... Сада цијела Европа има повјерења у вас и чека да јој покажете да можете то учинити... Интернационална заједница је спремна да вам помогне, али није спремна то учинити без ваше помоћи”, рекао је г. Сурјан. Потом се укратко позвао на историјско искуство из XX вијека, те нагласио да је последице ИИ свјетског рата Европа кренула другим путем. Почело се говорити о индивидуалним правима, о основним људским правима. Нагласио је, поред осталог, да без имплементације људских права и слобода ни једна земља није у доброј форми. Скреноу је пажњу посланицима да, кад доносе своје одлуке, морају поштовати основна људска права, али исто тако и права породице, па онда даље права локалне заједнице или кантона, и онда, на крају, права нација. Рекао је да се могу кривити поједини политичари да праве грешке и да су на периферији политичког круга, али се сви морамо оградити од тога да кривимо цијеле нације и да се увијек мора прихватити одлука бирачког тијела. Права људи да буду припадници заједница, да буду припадници одређеног народа, заштићена су у Савјету Европе. “Тиме што ћемо вас позвати у Савјет Европе ми вам у исти мах нудимо и протекцију и искуство свих наши повеља и свих европских стандарда под којима би и ви аутоматски били”, рекао је г. Сурјан.

Даље је г-дин Сурјан исткао да је за Савјет Европе посебно важно да Парламент БиХ донесе Изборни закон. Позвао је да му Парламент у том смислу помогне, јер ће њему то помоћи да предочи својим колегама да БиХ јесте спремна за улазак у Савјет Европе. Такође је рекао да је он заиста увјерен да је БиХ у стању да постане чланица Савјета Европе и да и он мисли да је доношење Изборног закона нешто што ће служити у будућности, те да очекује да ће то бити корак који ће пратити и други корци.

Што се тиче Устава и неких других једнако великих ствари, г. Сурјан је рекао да мисли да политичари који су у странкама које конституишу Владу БиХ и њихова опозиција морају барем на неким стварима постићи консензус. Консензус се може постићи једино дијалогом, само кроз обострано разумијевање и кроз спремност на компромис. “компромис је тајна онога како успијева политика свих европских земаља. Кроз компромис ви ћете само јачати и јачати своју земљу.... Будући да се у земљи у којој још увијек има толико политичких тензија, толико неповјерења, ви морате јасно дефинисати ваш пут како доћи до рјешења... и начин како доћи до европских интеграција.... Ако имате јасну слику будућности и врло јасан заједнички циљ, онда ће ваш процес до остваривања тога циља бити пуно бржи него без њега”, рекао је, поред осталог, репортер Савјета Европе за Босну и Херцеговину, господин Ласло Сурјан. Нагласио је на крају да је капија Савјета Европе за Босну и Херцеговину отворена, те да ће он учинити све што је могуће да БиХ позове да буде чланица Савјета Европе, али да има услов – да ће посланици гласати за доношење Изборног закона и управо тим чином купити карту за Савјет Европе. Уколико Парламент донесе Изборни закон онда ће Парламентарна скупштина Савјета Европе у својој пленарној сесији у мјесецу септембру гласати за пријем БиХ у Савјет Европе, закључио је г. Ласло Сурјан.

Предсједавајући Авдић се срдечно захвалио г. Сурјану на ријечима охрабрења и увјерења да има смисла вјеровати да БиХ у 2001. години постане редовни члан Савјета Европе, те да у том контексту сигурно нема алтернативног пута за ову државу осим пута у европске интеграције. Нагласио је да је Колегиј предложио још на данашњој сједници уврштавање у дневни ред Приједлога изборног закона. Потом је предсједавајући Авдић дао паузу.

Послије паузе предсједавајући Авдић је упознао Дом да су одсуство са сједнице оправдали посланици Осман Брка и Бранислав Лолић, те да сједница има кворум за рад и одлучивање. Затим је дао уводне напомене у вези с приједлогом дневног реда, који су посланици добили приликом сазива сједнице. Напоменуо је да је у међувремену Савјет министара у парламентарну процедуру доставило Приједлог изборног закона БиХ с захтјевом да га Дом разматра по хитном поступку, у складу с чланом 104. Пословника Дома. Изнио је став Колегија да се у дневни ред ове сједнице уврсти захтјев Савјета министара за доношење Изборног закона по хитном поступку. Такође је изнио приједлог Колегија да се с дневног реда скину Извјештај о стању ДКП-мреже и Извјештај о припремама за донаторску конференцију земаља ОИЦ за повратак избјеглица у БиХ. Предсједавајући Авдић упознао је посланике да је у току сједнице господин Мариофил Љубић поднио Приједлог изборног закона БиХ, с захтјевом да се разматра по чл. 104. Пословника. Напоменуо је да се Проширени колегиј Дома сагласио да се Приједлог закона упути у парламентарну процедуру, те да га је Колегиј упутио Уставно-правној комисији ради давања мишљења о уставности истог.

Потом је предсједавајући прочитао приједлог дневног реда, с изнесеним допунама. Напоменуо је да је Проширени колегиј постигао сагласност о допунама, али не и око закона Високог представника.

У дискусији поводом приједлога дневног реда су учествовали:

Мирко Бањац – предложио да се у дневни ред уврсти утврђивање одговорности функционера у институцијама БиХ за политичко-безбједносну ситуацију у БиХ. Образложио је приједлог и упозорио, поред осталог, на изјаве појединих носилаца одговорних функција које погоршавају ситуацију у земљи. Предложио је да Дом формира парламентарну комисију која ће пратити и Парламент редовно извјештавати о политичко-безбједносној ситуацији. Г-дин Бањац је такође предложио да се по хитном поступку у парламентарну процедуру стави Изборни закон. Нагласио је да је он на Проширеном колегију тражио да се по чл. 105. Пословника усвоји задња верзија Изборног закона коју је сачинила међународна експертска група.

Адем Броић – У име Клуба посланика СДА прихватио приједлог дневног реда који су посланици добили у сазиву сједнице. Изнио је мишљење Клуба да ће БиХ бити ближе Савјету Европе ако Парламент усвоји не само законе које је прогласио Високи представник, већ и друге законе чији се темељ налази у Уставу БиХ. Рекао је, поред осталог, да је Клуб СДА против одлагања усвајања закона Високог представника. Што се тиче приједлога г. Бањца, рекао је да Клуб посланика сматра да се политичко-безбједносна ситуација третира као претходно питање, али не на овој већ на наредној сједници.

Жељко Билбија – Нагласио да је пред Домом доношење Изборног закона, што је кључан услов за пријем БиХ у Савјет Европе. У име Клуба истакао је да се у Представничком дому мора постићи политички договор и усвојити Изборни закон, те и да то треба бити верзија коју је припремио ОСЦЕ. Предложио је да се ова верзија уврсти у процедуру по чл. 105, заједно са законима које је прогласио Високи представник. Тако би на једној сједници Предствнички дом ефикасно и рационално обезбиједио испуњење кључног услова за пријем БиХ у ВЕ, рекао је, поред осталог, г-дин Билбија.

Мариофил Љубић – Упознао Дом да је данас, уз подршку пет посланика ХДЗ-а, у процедуру ставио Приједлог изборног закона. Укратко је образложио свој приједлог и изнио основне принципе на којима је исти заснован, те скренуо пажњу на кризу коју су изазвала Правила и прописи ПИК-а. Предложио је да и његов

приједлог иде у процедуру по чл. 104, а спомињање члана 105. и доношење тако важног закона без расправе назвао је неозбиљним. Рекао је, поред осталог, да се залаже за досљедну институционалну једнакоправност конститутивних народа на читавом подручју БиХ, те скренуо пажњу на озбиљност тренутка и нагласио да је као предлагач спреман на све разговоре око постизања рјешења задовољавајућег за све, у циљу да БиХ буде примљена у чланство Савјета Европе и да у БиХ постигнемо унутрашњу стабилност и равнотежу.

Мустафа Цуплов – Констатовао је неефикасност Парламента, што је уочио пратећи рад и претходног сазива, а што се потврђује да се и сада у процедури налази низ веома важних аката који су већ годинама у процедури. Успротивио се скидању с дневног реда закона Високог представника, као и доношењу Изборног закона по члану 105. Пословника.

Послије предњих дискусија предсједавајући Авдић је констатовао да нема сагласности око дневног реда који је предложен, те да постоји сагласност да се као 3. тачка уврсти увођење у процедуру Приједлога изборног закона БиХ (предлагач Савјет министара) са ставом Уставно-правне комисије. Зато је предложио да се Дом изјасни о тачкама које нису усаглашене на Проширеном колегију.

Прво је предсједавајући ставио на гласање тачку 3. Приједлога дневног реда – захтјев за разматрање по хитном поступку (по чл. 105. Пословника) 15 закона које је прогласио Високи представник.

Од 36 присутних посланика ЗА је гласало 26, 10 је било уздржаних (из ФБиХ ЗА су гласала 23, из РС 3 посланика).

Предсједавајући је констатовао да за ову тачку нема ентитетске већине из Републике Српске.

Потом се Дом изјаснио о приједлогу г. Бањаца, да се у дневни ред уврсти утврђивање одговорности функционера у институцијама БиХ за политичку и безбједносну ситуацију у Босни и Херцеговини.

ЗА су гласала 23, против 5, а 7 посланика се уздржало. Из Републике Српске ЗА је гласало 11, из Федерације БиХ 8. Предсједавајући је констатовао да за овај приједлог нема ентитетске већине из Федерације БиХ.

Господин Мариофил Љубић је у својој поновној дискусији затражио да се у парламентарну процедуру уврсти и његов Приједлог изборног закона, под истим условима као и приједлог Савјета министара.

Предсједавајући Авдић је дао паузу од пола часа како би засједала Уставно-правна комисија ради разматрања Приједлог изборног закона који је поднио посланик Мариофил Љубић.

Послије паузе предсједавајући је упознао Дом да је Проширени колегиј у паузи засједао и, у ситуацији када нема подршке за разматрање 15 закона које је на привременој основи прогласио Високи представник, усагласио је могући дневни ред 8. сједнице, који је потом прочитао.

Посланик Мирко Бањац је поднио извјештај Уставно-правне комисије са засједања у току паузе. Упознао је дом да је Комисија оцијенила да је Приједлог изборног закона предлагача Мариофила Љубића у складу са Уставом Босне и Херцеговине и да може ићи у парламентарну процедуру.

Такође је предсједавајући Уставно-правне комисије упознао Дом да је Комисија заузела став да је учињена грешка у процедури приликом гласања о законима које је прогласио Високи представник. Нагласио је да није требало гласати о стављању тих закона на дневни ред него о разлозима за употребу члана 105, те да је свих 6 присутних чланова Комисије гласало за тај став.

Предсједавајући Авдић је, одговарајући на став Комисије, поред осталог, рекао да је сваки степен хитности потрошен јер се већ на трећој сједници расправља о стављању на дневни ред пакета закона које је прогласио Високи представник. Говорећи о степену хитности на трећој сједници једноставно се покушава политички гимнастицирати и утицати на парализу овог Парламента у смислу одгађања расправе о овим законима, рекао је предсједавајући Авдић и нагласио да сматра да је тотално илузорно да Комисија, без уважавања онога што је речено у протекле двије сједнице Представничког дома, закључује да још једанпут треба гласати о високом степену хитности ових закона. Истакао је да формализам није политика овог Парламента.

У вези с овим питањем услиједиле су нове дискусије и реплике у којима су учествовали: Мирко Бањац, Тихомир Глигорић, Хилмо Неимарлија, Боро Бјелобрк, Жељко Мирјанић, Емина Заћирагић, Мирко Мијатовић и Богић Богићевић.

Потом је г-дин Жељко Билбија у име Клуба посланика затражио паузу.

Послије паузе говорили су Жељко Билбија и Мирко Бањац, а потом је предсједавајући сумирао став Уставно-правне комисије и, у складу с тим, дао на гласање измијењени приједлог дневног реда.

Након гласања предсједавајући Авдић је констатовао да је за 8. сједницу Дома усвојен следећи

Д Н Е В Н И Р Е Д:

1. Усвајање записника са 7. сједнице Представничког дома;
2. Избор чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ у:
  - а) Парламентарну скупштину Савјета Европе;
  - б) Организацију о европској безбједности и сарадњи
  - ц) Централно-европску иницијативу
  - д) Интерпарламентарну унију
3. Захтјев за разматрање по хитном поступку (чл. 104. Пословника):
  - а) Приједлога изборног закона Босне и Херцеговине (предлагач Савјет министара БиХ)
  - б) Приједлога изборног закона Босне и Херцеговине (предлагач г-дин Мариофил Љубић, посланик Представничког дома),
4. Приједлог закон о удружењима и фондацијама БиХ (друго читање)
5. Приједлог закон о спољнотрговинској комори БиХ (прво читање)
6. Уговор о слободној трговини између БиХ и Републике Хрватске са протоколом о дефиницији појма »производња с поријеклом« и начинима административне сарадње са прилозима (ради давања сагласности за ратификацију)
7. Изјашњење о захтјеву Савјета министара да се по чл. 105. донесу закони које је на привременој основи прогласио Високи представник,
8. Посланичка питања и одговори.

Ад – 1: Усвајање Записника са 7. сједнице Дома

Поводом Записника није било дискусије.

Записник са 7. сједнице Дома усвојен је једногласно.

Ад – 2: Избор чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ у:

- а) Парламентарну скупштину Савјета Европе
- б) Организацију о европској безбједности и сарадњи ;
- ц) Централно-европску иницијативу;
- д) Интерпарламентарну унију;

Предсједавајући Дома упознао је посланике да су два колегија у више наврата засједили и усагласили критеријуме за састав делегација. Пошто још нису сачињени конкретни приједлози, позвао је предсједавајуће клубова да изнесу своје приједлоге кандидата.

У дискусији и предлагању кандидата учествовали су: Нецад Шашиваревић, Богић Богићевић, Хилмо Неимарлија, Жељко Мирјанић, Иво Лозанчић, Мирко Бањац, Мариофил Љубић, Ибрахим Ђедовић, Бахрија Османовић и Боро Бјелобрк.

С обзиром да је у дискусији било опречних ставова и да је изнесено више приједлога, предсједавајући је дао паузу како би се међу клубовима посланика усагласили приједлози за састав делегација.

Послије паузе предсједавајући је изнио усаглашени приједлог за састав делегација.

Након изнесених приједлога Мирко Бањац је обавијестио Дом да неће прихватити да буде члан Делегације у ИПУ из разлога што Српска демократска странка није адекватно заступљена. Своје мјесто препустио је неком другом посланику СДС.

Са 24 гласа ЗА и 6 уздржаних (из Федерације БиХ 17, из РС 9), у делегације Парламентарне скупштине из Представничког Дома су изабрани:

А) Парламентарна скупштина Савјета Европе:

1. Медиха Филиповић
2. Иво Лозанчић
3. Момир Тошић

В) Организација за европску безбједност и сарадњу (ОСЦЕ)

1. Бранислав Лолић,
2. Бахрија Османовић

С) Централно-европска иницијатива (ЦЕИ)

1. Мирко Баковић
2. Мухамед Беговић
3. Жељко Билбија
4. Виолета Камберовић

Д) Интерпарламентарна група у Интерпарламентарној унији (ИПУ)

1. Рамиз Вилић
2. Миро Грабовац – Титан
3. Милош Јовановић
4. Халил Мехтић
5. Жељко Мирјанић
6. Драги Станимировић
7. Душан Стокић
8. Емина Заџирагић

Ад – 3: Захтјев за разматрање по хитном поступку (чл. 104. Пословника):

- а) Приједлога изборног закона Босне и Херцеговине (предлагач Савјет министара БиХ)
- б) Приједлога изборног закона Босне и Херцеговине (предлагач г-дин Мариофил Љубић, посланик Представничког дома)

У дискусији у оквиру ове тачке дневног реда учествовали су: Мирко Бањац, Емина Захирагић и Мирза Кушљугић.

Послије дискусије предсједавајући је појединачно дао на гласање захтјев да се по хитном поступку, у складу с чланом 104. Пословника Дома, разматрају приједлози закона под а) и под б).

Дом је једногласно (у моменту гласања присутна 33 посланика) усвојио захтјев да се по хитном поступку (у складу с чланом 104. Пословника) разматрају:

- а) Приједлог изборног закона БиХ (предлагач Савјет министара) и
- б) Приједлог изборног закона БиХ (предлагач посланик Мариофил Љубић).

Предсједавајући је, након усвајања предњег захтјева, констатовао да је у оквиру ове тачке предложио да Дом донесе одлуку да се по хитном поступку, по члану 105. Пословника, разматра и усвоји посљедња верзија Изборног закона коју је припремила експертска група међународне заједнице. Напоменуо је да приједлог није достављен у писаној форми.

Интервенисао је посланик Хилмо Неимарлија, нагласивши да је господин Бањац требало да достави текст приједлога закона, те прочитао одредбе члана 105. Пословника.

Предсједавајући је констатовао да није понуђен приједлог у писаној форми и да се о њему не може гласати.

Овим је закључена ова тачка дневног реда.

Ад – 4: Приједлог закон о удружењима и фондацијама БиХ (друго читање)

О Приједлогу закона није било дискусије.

Дом је једногласно усвојио Закон о удружењима и фондацијама, са амандманима и Извјештајем Уставно-правне комисије.

Ад – 5: Приједлог закон о спољнотрговинској комори БиХ (прво читање)

У дискусији су учествовали Мирко Бањац и Зоран Спасојевић.

Предсједавајући Комисије за спољну трговину и царине Тихомир Глигорић, образложио је Извјештај те комисије о разматрању приједлога закона. Нагласио је да Комисија није привхатила амандмане г. Мирка Бањца.

Послије дискусије Дом је усвојио Приједлог закона о спољнотрговинској комори БиХ у првом читању.

Ад – 6: Уговор о слободној трговини између БиХ и Републике Хрватске са протоколом о дефиницији појма »производња с поријеклом« и начинима административне сарадње са прилозима

Дом је једногласно дао сагласност за ратификацију овог уговора.

Ад – 7: Изјашњење о захтјеву Савјета министара да се по чл. 105. донесу закони које је на привременој основи прогласио Високи представник

Са 27 гласова ЗА и 5 уздржаних, Дом је усвојио захтјев Савјета министара БиХ да се по хитном поступку, у складу с чланом 105. Пословника Представничког дома, разматра свих 15 закона које је на привременој основи прогласио Високи представник за Босну и Херцеговину.

Ад – 8: Посланичка питања и одговори

Посланичка питања су поставили:

Мухамед Беговић:

1. Које конкретне мјере Савјет министара намејрава предузети у погледу убрзања повратка и у погледу спречавања даљег опструисања везано за повратак прогнаних и расељених лица?

2. Ко је надлежан да оспори и заустави процес мијењања назива и постављања нових са националним предзнаком, када се има у виду чињеница да је БиХ истински мултинационална држава равноправних грађана и народа?

3. Какве ће мјере надлежни органи предузети у вези с наставним плановима и програмима у вези даљег реализовања програма помирења и стварања услова за суживот који је неминован у Босни и Херцеговини?

4. Постоји ли могућност за предузимање одговарајућих мјера заштите споменика као посебног богатства наше државе? Када ће Савјет министара предложити Парламенту доношење одговарајућег закона за заштиту споменика културе? Шта Савјет министара намјерава предузети да се спријече појаве подизања споменика личностима које немају никакав историјски значај?

5. Када ће се припремити приједлог закона о правном и материјалном статусу домова пензионера?

Сенад Шаргановић:

1. Да ли је истина да ће доћи до укидања царине у Бихаћу - гранични прелаз Изачић?. Сви приватници са подручја Унско-санског кантона су против таквог приступа и траже објашњење такве идеје.

2. Колико је укупно финансијских средстава са граничног прелаза Изачић - Царинарница Бихаћ, по свим основама уплаћено на рачун државе Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине од 1995. до 2001. године?

Милош Јовановић:

Да ли уговори о размјени некретнина, закључени од почетка ратних дејстава до потписивања Дејтонског споразума, између уговорних страна које нису боравиле у мјесту у коме је власништво њихових некретнина, односно избјегли са простора ФБиХ у РС и обратно, производе правно дејство, односно да ли остају на снази?

Зоран Спасојевић:

Приговорио што још није добио одговор на три питања која је поставио на 4. и 5. сједници, као и на питања која је поставио у вези с Бужетом Босне и Херцеговине.

Боро Бјелобрк:

Шта је Колегиј предузео да он добије одговор на питање које је упутио Савјету министара, а које се односи на потребну информацију Владе Републике Српске поводом догађаја у Требињу и у Бањој Луци? Назначио је степен хитности до 15. маја 2001.

Осма сједница рад је завршила у 18,15 часова.

Саставни дио овог записника је магнетограм 8. сједнице Дома.

СЕКРЕТАР
ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
Бранка Тодоровић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
Др Сеад Авдић